

VILÁGOSSSÁG

KOLOZSVAR,
1947 április 20. vasárnap

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG KÖZPONTI NAPILAPJA

IV. EVFOLYAM,
94 szám

**Milliárdos
ketörés
a kolozsvári
katonai
törvényszékben**

Az ausztriai helyzet vitás kérdéseit tárgyalta a külügyminiszteri értekezlet változások az angol kormányban

A négy nagyhatalom külügyminiszterei csütörtökön és pénteken folytatták Moszkvában az osztrák békeszerződés megvitátását. Csütörtökön meghallgatták a jugoszláv kormány álláspontját, majd a békeszerződésnek az elhurolt és menekült személyekre vonatkozó szakaszait és katonai cikkeit tárgyalták. Pénteken délután Gruber osztrák külügyminiszter beszélt.

A jugoszláv álláspontot ismerő Kardely helyettes miniszterelnök és Szimics külügyminiszter megismételte Jugoszlávia területi igényét Karinthiára és Stájerországra s ezenkívül 37.500.000 másterling gazdasági igényt támasztott Ausztriával szemben.

Előnk eszmecsere támadt az osztrák békeszerződéstervezet 16. szakasza felett, amely a kihelyezett és ma is Ausztria nyugalom megállapítását övezeteiben lévő személyekről szól. Mint a TASS-ügynökség jelenti, a hitleristák által a szövetséges hatalmak elleni harc érdekében osztrák árukból szervezett katonai alakulatokat még nem oszlatták fel. Mindez annyira bonyolítja Ausztria politikai helyzetét, hogy maga az osztrák kormány szorgalmazza a kihelyezett személyek kérdésének a lehető legelőbbi megoldását.

A szovjet küldöttség indítványozta, hogy a 16-ik szakaszban tüdőbezzék Ausztriát, hogy a békeszerződés életbelépésétől számított három hónapon belül fejezze be a kihelyezettek elszállítását. A francia is az amerikai küldöttség által is támogatott angol álláspont szerint létező annak megállapítása, hogy Ausztria a területére menekült és kihelyezett személyekre az ENSZ közgyűlésén elfogadott elveket alkalmazza s adja meg nekik azokat a jogokat, amelyeket törvényes alapon az országba jött osztrákoknak is megad. Ezért az álláspont szerint nehéz megállapítani, hogy kik azok, akik kihelyeztetik a jászomszéki viszony Ausztria és más országok között.

Visszajelentette a szovjet javaslatot és a vele szembeni észrevételeket, megállapítva, hogy a szovjet küldöttség indítványa alighozható. Hangsúlyozta, hogy az ENSZ közgyűlésén a szovjet küldöttség lényeges módosításokat javasolt a tárgyakban, ezeket azonban nem fogadták el, amiért a küldöttség nem támogatta a közgyűlési határozatot. Ilyen körülmények között ma sem érthet egyet az angol az állásponttal, hogy Ausztriának a határozathoz való igazságszerű ajánlások. Véleménye szerint a határozat gyökeresen nem oldja meg az ausztriai kihelyezett személyek kérdését. A külügyminiszterek végül is nem tudtak közös nevezőre a kihelyezett személyek kérdésében.

Ezután a békeszerződéstervezet az Ausztriában lévő németek elszállításáról szóló szakaszát tárgyalták meg. Az osztrák fegyveres erőiről szóló 17-ik szakaszról a csoportban az osztrák szárazföldi erőinek 53.000 főben, a légierejét 90 repülőgéppel állapították meg. A 14 katonai cikk közzétételét egyhangúlag, harmat támogatással elfogadták, megvitatták, de másik megvitátása nem történt meg. A szovjet küldöttség javasolta, hogy az osztrák hadsereg hazai készítésű fegyvereket használjon, az osztrák hadseregnek az a kérdésben nem jutott meggyőzésre. Ugyancsak véleménykülönbség van a francia küldöttség által előterjesztett cik-

kel körül, amely megtiltana Ausztriának bizonyos anyagok és fegyverek birtoklását, csak háborús célokat szolgáló felszerelés gyártását és bizonyos kutatásokat folytatását.

A francia hírszolgálat szerint egyébként remélhető, hogy az osztrák kérdés megvitátását a következő 6-7 ülésen befejezik.

Bidault a francia követség épületében vendégül látta a Moszkvában lévő jugoszláv küldöttség tagjait. A fogadáson Kardely helyettes miniszterelnök, Szimics külügyminiszter és Popovics pártisi nagykövet volt jelen.

A SZELIN—MARSHALL TALÁLKOZÓVAL

kapcsolatban a francia hírszolgálat amerikai forrásra hivatkozva azt

közi, hogy a két államférfi megbeszélése nem eredményezett meg egyezést.

AZ ANGOL KORMÁNY ÁTALAKULÁSA

váratlan eseményként érte a brit közvéleményt. Lord Pettick Lawrence, az indiai ügyek eddigi minisztere lemondott és utódja az indiai nacionalista mozgalom híveként ismert Lord Lystowell lett. Greenwood tárcanélküli miniszterségre kapott megbízást. Hayd, a németországi angol övezet minisztere szintén lemondott. A németországi és ausztriai brit övezet ügyeit intéző hivatalokat beolvasztották a külügyminisztériumba.

A Reuter-ügynökség diplomáciai munkatársa a változással kapcsolatban ezeket írja: Az angol kormánynak azt az elhatározását, hogy a németországi és ausztriai ellenőrző hivatalt beolvasztja a külügyminisztériumba, londoni politi-

kai körökben úgy tekintik, mint a különben kismértékű kormányátalakítás legjelentősebb mozzanatát. Illetékes helyen felhívják a figyelmet arra, hogy a németországi és ausztriai brit övezet igazgatási kérdéseinek nemzetközi jelentősége megnőtt. A moszkvai értekezlet tárgyalásai megmutatták, hogy a gazdasági kérdéseknek komoly diplomáciai kihívások vannak, amelyek az egész béke-rendezést érintik. Hasonló a helyzet a politikai kérdésekkel. Ezért határozták el, hogy Bevin hatáskörébe helyezik a németországi és ausztriai brit övezetek politikáját, amelyet neki kell képviselnie a külügyminiszterek tanácsában.

FRANCIAORSZÁGBAN

Ramadier miniszterelnök sajtóértekezleten mondott nyilatkozatban a francia alkotmány kérdésével foglalkozott. Mint mondotta, a többség elfogadta, a kisebbség helytelenítette az al-

Tíz csoportba osztották be iskolai végzettség szerint az állami alkalmazottakat

Havi 700.000 lej a közalkalmazottak létminimuma

BUKAREST. — A köztisztviselők és állami alkalmazottak fizetését április 1-től kezdve — mint megíteltük — szintén rendezték, elsősorban úgy, hogy az eddigi havi 700.000 lej létminimumot 700.000 lejre emelik fel. Most elkészült a köztisztviselők új fizetési táblázata is, amely feltünteti azt a szoró

együtharót, amellyel a létminimum összege megszorozandó. Az együtharó nagyságát az a körülmény határozza meg, hogy a köztisztviselő nő, vagy nőtlene, milyen iskolai végzettséggel rendelkezik, vannak-e gyermekei és mennyi a szolgálati ideje.

A köztisztviselőket tíz csoportba so-

rozták. Az I. csoportba tartoznak azok, akik csak elemi iskolai vagy ennél kevesebb végzettséggel rendelkeznek. A II. csoportba azok, akik elemi iskolán kívül még egy-két évi szakiskolát végeztek. A III. csoportba azok, akik az elemi iskolán kívül 3 évig szakiskolába jártak. A IV. csoportba azok, akik az

elemi iskola elvégzése után ipari vagy inasiskolát végeztek és munkakönyvvel rendelkeznek. Az V. csoportba azok, akik hétévi szakiskolát végeztek, a különböző almeisterek és katonameszerek, valamint az összes katonai altsztek.

A VI. csoportba tartoznak azok, akik a gimnázium, vagy ezzel egyenlő iskola elvégzése után 3-4 évig valamelyik szakiskola tanuló voltak. A VII. csoportba az almeisterek és olyan katonameszerek, akik elvégezték az ipari licenmot, továbbá azok, akik teológiát vagy ezzel egyenlőértékű iskolát végeztek. A VIII. csoportba azok, akik a gimnázium elvégzése után 7 évig különleges szakoktatásban részesültek.

A IX. csoportba a bármely fegyvernemhez tartozó tisztet és azokat a köztisztviselőket sorolták be, akiknek felsőiskolai végzettségük van. Végül a X. csoportba tartoznak az összes olyan köztisztviselő, akik doktori, mérnöki, építészeti oklevéllel rendelkeznek.

A szoró együtharót minden az állami szolgálatban eltöltött 2 év után 1. Abban az esetben, ha a köztisztviselő az állami szolgálatba való lépés előtt magáncégnél dolgozott, az ott eltöltött szolgálati idő kétharmadát beszámítják.

A fizetések gyakorlati kiszámítása a következőképpen történik:

Azt a gépkecsvezetőt például, aki 4 elemi osztályt végzett és 12 évi magán-szolgálat után az 1931. évben állami szolgálatba lépett, mint az I. csoportba tartozót, 16 évi állami szolgálat után — hozzászámítva a magán-szolgálatban eltöltött 12 év kétharmadát, 8 évet — a 13. fizetési osztályba sorolják és ha nőtlene, havi 1 millió 340 ezer lej alapfizetést kap, amely még megszorozandó 1.10 együtharóval, vagyis a fizetése 1 millió 898 ezer lej lesz. Ezenkívül minden kiskora gyermek után havi 140 ezer lej gyermeknevelési járulékot kap.

A II. fizetési csoportba tartoznak az ajtonállók, az altsztek, a liftkezelők, a kapus, a kertész, az istállókezelő, a pártúr, a fejtő, a csordás, a nem szak-képzett munkások.

A III. csoportba a raktármunkások, az anyagkezelők és a nyomdai berakalóány.

A IV. csoportba a laboráns, a mezőgazdasági ügynök, a vasúti váltóőr, az erdőőr, az ápolónő és a boncoló.

Az V. csoportba az ügykezelő, az anyagkezelő, a lovalgatómester, a szik-képzett állattenyésztőmester, a tejesmester és a III. osztályú katonai almeister.

A VI. csoportba az állami levéltárak hivatalnokai, az állami pénzkezelők, a telefonkezelők, a tevévelézési főiskola tanítói, a börtönőr és a tengerészeti kenderő.

A VII. fizetési csoportba az állami könyvtárosok, tisztviselők, a törvények és az állami állami könyvtárosok, az ipari és inasiskolák előadó, a statisztikai hivatal alkalmazottai és a "börtön-őrök" praeconok.

Az új házbérendelelet szerint

az államnak kell befizetni a házbér egy részét

BUKAREST. — (Agerpress.) Hivatalosan jelentik, hogy az igazságügyminisztériumban még nem döntöttek az új házbérekre vonatkozóan. Az új lakbéreket megállapító bizottság az összes bérlisták végleges megállapítását várja és majd csak szombaton vagy vasárnap teszi közzé az új házbéreket. Lucretiu Patrascanu igazságügyminiszter rövidesen nyilatkozatot ad a házbérentervezés módosításával kapcsolatban. Módosításokat csak abban az irányban fognak hozni, amennyiben a bérek összegeiből bizonyos részeket az államnak kell majd befizetni.

Az államnak fizetendő százalékokat progresszív alapon állapítják

meg úgy, hogy azok összege a bérlő által fizetett összeg nagyságától függ.

Helyreáll a Dunán a nemzetközi forgalom

Április 17-től kezdődően Galac-Braila, Giurgiu között rendes hajójárat lesz. A hajók Galacból és Brailából minden kedden és pénteken indulnak és Giurgiu-ba minden szerdán és szombaton érkeznek meg. Giurgiu-ból Braila felé hétfőn és csütörtökön indulnak majd a hajók.

Rövidesen helyreáll a Dunán a nemzetközi forgalom is, amennyiben a Sovremtransport hajói Bu-

dapesten át Bécsig fognak közlekedni.

Sadoveanu és Luka a parlamenti közgyűlés tanácsában

Kairói jelentés szerint a most folyó parlamenti közgyűlésen Mihail Sadoveanun, a román parlament elnökét és Luka Lászlót a kongresszus tanácsának tagjaivá választották.

A kongresszus záró ülése után a „Helipolisz”-palotában nagy fogadás volt, amelyen több beszéd hangzott el. A kiküldöttek nevében Constantinesen-Iasi egyetemi tanár beszélt.

Hogyan történik a kereskedői árák megállapítása?

Armegállapító közgyűlést tart ma délután a kolozsvári Kereskedelmi Tanács

KOLOZSVAR. — Az új árák szabályozásával, ellenőrzésével kapcsolatban és a türelhetlenné vált üzérkedés gyökeres megszüntetése érdekében nemcsak az illetékes kormányintézmények, de a helyi hatóságok és gazdasági érdeklélviseletek is erőlyes intézkedéseket foganatosítanak. Ezeknek az intézkedéseknek céljuk elsősorban az, hogy megállítsák a fogyasztók hatalmas tömegének további kihasználását, az áruárufelértelést, a közszükségleti cikkeknek a fogyasztók előli elvonását, másrészt pedig, hogy a tényleges termelési, előállítás költségek és a tisztességes kereskedői haszon megállapításával rögzített új árák szigorú betartásával lehetővé tegyék a lakosság minden rétegének az életmiserrelkedés és közszükségleti cikkekkel való zavartalan ellátását. A közérdeket szolgáló mozgalomban szervesen bekapcsolódott a Kereskedelmi Tanács bukaresti

központja is, amelynek elnöke, Niculescu Ritz résztvevett a kereskedelmi és ipariügyi miniszterrel megtartott értekezletben és amelyen a következő határozatokhoz hozták:

Az új árák megállapítását az illetékes kereskedelmi és iparkamarák közbejöttével történik oly módon, hogy a kereskedői árjegyzékeiket kötelesek egyszeri lista-mozgásra a kereskedelmi és iparkamarához benyújtani a Kereskedelmi Tanács véleményezésévé.

Az olyan cikkeknek, amelyeknek áráit miniszteri határozattal meg nem állapították meg, az ár összehasonlítás útján állapítandó meg olyképpen, hogy hasonló áru előállítás árát veszik figyelembe.

A külföldről behozott áruknál a helyi ipari termelőre vonatkozó rendelkezések alkalmazandók, a megfelelő drágasági kulcszámok szerint. Mindaddig, amíg az importárúk árák megállapítás

megszervezeten meg nem történik az árellenőrzést ezekre az árukra felfüggesztik.

A kereskedők és fogyasztók helyes tájékoztatására közöljük a minisztérium és a Kereskedelmi Tanács között létrejött megállapodást addig is, míg az erre vonatkozó részletes utasítást a hivatalos lapban a minisztérium a közeli napokban meg nem jelenteti.

A kolozsvári Kereskedelmi Tanács ebben a nagyfontosságú kérdésben ma délután 3 órakor értekezletet tart, amelyre meghívja az összes kolozsvári hatóságokat, akikkel a kolozsvári árák kérdé-ében folytat le a beható tanácskozást. Délután 4 órakor pedig a Kereskedelmi és Iparkamara diszter-nében rendkívüli közgyűlést tart, amelyre lapunk útján is meghívja az összes szakmai kereskedőket, akiknek véleményét és állásfoglalását is kikéri az új árák kolozsvári alkalmazásával kapcsolatban.

VILÁGOSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7.
Távbeszélő: 258.
Szerkesztőbizottság:
BENEDEK MARCELL, KACSÓ SANDOR, KÓS KAROLY
Felelős szerkesztő: BALOGH EDGAR

A milliós bankjegyekkel

kapcsolatosan illetékes helyen rámutatnak arra, hogy azok kibocsátását a különböző gazdasági és kereskedelmi ügyletek lebonyolításának megkönnyítésére már hónapokkal ezelőtt kérték a román közigazgatási élet különböző vezetői.

Illetékes helyen rámutattak arra, is, hogy a lejnek így is 40 százalékos leértékelése van és az új bankjegyeket csak azért bocsátották ki, hogy a gazdasági életben szükséges fizetéseket megkönnyítsék. Ehhez még hozzájárul az is, hogy az ilyen nagyértékű pénzegység könnyebben kezelhető és könnyebben óvható meg a lopástól.

Külföldi államokban már eddig is használtak ilyen nagyszámú fizetőeszközöket. Így például az angol 100 fontos bankjegy értéke hivatalos árfolyamon 60,000.000, a svájci 1000 frankos bankjegy értéke ugyancsak hivatalos árfolyamon 35,000.000, míg a svéd 10.000 koronás nem kevesebb, mint 416 millió lejt tesz ki.

Tekintettel arra, hogy a pénz értékét a kibocsátott bankjegyek összege, nem pedig a bankjegyek névértéke határozza meg, a Nemzeti Bank vezetősége hangsúlyozottan mutat rá arra, hogy az új 1,000.000 lejes bankjegy kibocsátása semmilyen sem gyöngíti a lej helyzetét.

SZOLGÁLTATOS KOLOZSVÁRI GYÓGYSZERTÁRAK. Április 19-től szolgálatban: dr. Hintz (Szabadság-tér 28), Diana (Jókai-utca 23), Hygea (Széchenyi-tér 32), Gloria (Horea-utca 1), dr. Elekcs (Mócsak-utca 112), Sotropa (Hunyadi-tér 1), Risca (Mária királyné-utca 16.) Egész éjjel szolgálatban 22-ig bezárólag: Hygea, Diana és Sotropa gyógyszerházak.

AZ IPARPARTOLÁSI TÖRVÉNY érvényessége a folyó évi április elsejével lejár. Gheorghiu-Dej nemzetgazdasági miniszter felismerve a belső ipar részére biztosított kedvezményeket nagy jelentőségű törvénytervezetet készített, amely az iparpártolási törvény érvényességét egy évvel, az 1948 évi április 1-ig meghosszabbítja.

A MÁRIA VALERIA ÁRVALEÁNY-NEVELŐ OTTHON május 3-iki tavaszi mulatsága nyújtja az ifjúságnak a legkellemesebb szórakozást, mert virágos felvonulások, népi táncok és finom házi büfével szolgál az érdeklődőknek. Mindenki ott lesz, aki a mai nehéz viszonyok között az árvák ellátására is gondol.

AZ EVANGÉLIKUS TEMPLOMBAN április 20-án, vasárnap délelőtt 10 órakor Argai György evangélikus püspök hirdeti az Igét. Vasárnap délután fél 7 órakor kezdődik ugyancsak az evangélikus templomban az evangélizáció, melynek előadásait mindennap délután fél 7 órakor Argai György püspök tartja egy héten keresztül.

A KIÜTESES TIFUSZJÁRVÁNY tovarterjedésének megakadályozására a husvéti szünnet alatt az összes fővárosi iskolákat alaposan fertőtlenítették. A gondosan kitarított iskolákban április 21-én újlag megkezdik a tanítást.

M Ū V É S Z E T

Román népdalgyűjteményt ad ki a debreceni Magyar-Román Társaság

BUDAPEST. — A magyar rádió jelentette, hogy a Debrecenben működő Magyar-Román Társaság elhatározta, hogy román népdalokból és balladákban magyar nyelvű kiadványt készítet, ugyanakkor a társaság közgyűlésén bejelentették, hogy a májusban megkezdődő nyaralástól akcióra már eddig 250 román gyermek teljes ellátását biztosították.

Az augusztusban megtartandó

Földalattiak

(Francia filmbemutató a Capitolban)

A francia ellenállás hősi épeze, izgalmas kaland-film, posztikus szerelmi történet mindez együttesen ez a film.

Az újjászülött Franciaország tragikusan hősi sejezete elevenül meg a filmen. A francia ellenállás moziépeze, a maig-k lelkesedések, harcok, áldozatok fel önmagukat ebben a filmben. Hősökről szól ez a film, de nem döngő lépésű, hordomlisszerű izomkolosszusokról, hanem igaz emberekéről, gyöngye és esendő. vézna kis francia fiúkról és lányokról, akik ott hagynak mindent, otthon, biztonságot, hogy harcoljanak népük szabadságáért.

A film rendezője a legjobb orosz s amerikai filmektől eltanult módszerekkel idegfejtően izgalmas, vágott ütemű filmet alkot.

Debreceni Vásárt nemzetközi vásárrá kéri nyilvánítani, hogy azon a Romániából jövők is részt vehessenek utlevél nélkül. Mőzgalom indult a román katonasírok összeírására, hogy azokat rendszerben gondozzák. Ezenkívül az 1848-as centennárium alkalmával az aradi 48-as ereklyeműzeumot ideiglenesen Debrecenbe kívánják hozni.

Földalattiak Olyan film, amiben nincsen egyetlen pillanatnyi elernyedés, megállás sem. Emellé pedig adja a rendező mindazt, ami erőnye a francia filmművészetnek. Az emberábrázolás lélektani finomsággal kidolgozott tökélyét és valószínűségét.

A színészek is méltóak a francia színjátszás nagy hagyományához. Nagyjórészt teljesen ismeretlen nevek előttünk, de valamennyien kitűnők. A németekkel szembeállított plébános alakja pedig a legnagyobbak közül való.

Érthető, hogy a kolozsvári bemutató körülmények többször is tomboló tagban tört ki. A minden új francia filmnek, mint minden új Kolozsváron is hatalmas sikere lesz.

A Szovjetunió életéből

A SZOVJETUNIO A GYERMEKEKÉRT

A Szovjetunióban a gyermeknevelésére és szórakoztatására különös gondot fordítanak. Amíg nálunk valóságilag eseményszámba megy egy gyermekfilm, vagy gyermekszindarab bemutatása, addig a szovjetben számtalan állandó gyermekfilmszínház működik. A klevi gyermekfilmszínház az idén ünnepelte fennállásának második évfordulóját. Ez alatt hatszáz ezer gyermek több mint száz filmet tekintett meg.

Nagy figyelmet szentelnek ugyanakkor a gyermekirodalomnak is. Moszkvában külön gyermekirodalmi kiadó működik, mely a legnehezebb háborús időkben is több mint hétmillió kötetet jelentetett meg. Kiadványaik között szép számban szerepelnek a tudományokat és a technikát népszerűsítő könyvek. Moszkvában sok gyermekkönyvtár áll a legújabb nemzetiek rendelkezésére, ahol az állami gyermekkönyvtár munkatársai rendszeresen tanulmányozzák a fiatal olvasók ízlését és kívánságait.

A LEROMBOLT SZÍNHÁZAK ÚJJÁÉPÍTÉSE

Ukrajnában hatvan olyan színházat állítottak helyre, melyet a fasiszták csaknem teljesen leromboltak. Erre az esztendőre több mint 12 millió rubelt, az ötéves terv keretében pedig 50 millió rubelt irányoztak elő a megrongált színházak rendbehozására és új színházak építésére.

A mozhálózat kiszélesítése és bővítése is szerepel a jövő kultúrtervei között. A taskendi körület 23 kolhozklubját nemrég látták el vetőgépekkel. Ujjában az izbegisztáni kolhozokba 520 vetőgépet küldtek ki.

A NEMZETISÉGEK ZENÉI OKTATÁSA

A soknemzetiségű Szovjetunió mindent megtesz, hogy az ott élő népek ének- és zenekészségét kultúralt tehetségeik révén fejlessze és praxizálja. A moszkvai konzervatóriumban e célból nemzetiségi osztályokat létesítettek. E fakultásokon jelenleg kilenevenhárom növendék tanul, akik tízenhárom nemzetiséget képviselnek. Az iskolai tanulás öt évet vesz igénybe. Tanulmányaik során nemcsak kötetismerettel s a komoly zene világgal ismertetik meg őket, hanem zeneszerzőkört is végzetnek. Ennek rendkívül nagy jelentősége, ha arra gondolunk, hogy az új zene világszerte a népzene köréből meríti felrisszülő erőit. A baszír növendékek legutóbb hatalmas sikerrel mutatták be „A szép molnárné” című baszír operát s a „Pillangó kisasszony” legszebb részleteit. A zenekonzervatórium nemzetiségi osztályainak egyik stúdió a legnépesebb. Harminchárom növendék iratkozott be. A Tatár Népköztársaság 21 hallgatót küldött fel, javarészt mind munkásokat és földműveseket akik rövid idő alatt bámulatos előmeneteltől és tanulmányosra tették bizonyosságot. Ennekései ma versenyeznek a legjobb művészekkel.

NAGYÉRTÉKŰ MŰKINCSEKET TALÁLTAK MUSSOLINI BARÁTNŐJÉNEK KIHANTOLÁSÁNÁL. Clara Petacci, Mussolini barátjáné holttestét exhumálták. A hír szerint a volt olasz diktátor barátjáné sírjában értékes gyémántot és más ékszereket találtak, amelyek akkor kerültek a sírre, amikor a kalandornő Mussolinival együtt az olasz partizánok kivégezték. A kincseket az a bizottság foglalta le, amely Mussolini kincsei után kutat az Olaszországban.

„FALUSI ASSZONY TANÁCSADÓJA” címen gyakorlati szempontból rendkívül hasznos füzeteket ad ki a MNSz országos központjának népbizottsága. A tízenkét füzetből álló sorozat szakszerűen foglalkozik mindazokkal a kérdésekkel, amelyek a falusi asszony mindennapi problémái. Az első négy füzet, amely már elhagyta a nyomdát, a kenyérgyártás, baromfi-tenyésztés, kender- és lentermesztés, valamint gyógy-növénygyűjtésről foglalkozik. A kiadványokat a népbizottság eljuttatja a megyeközpontokra, ahonnan szétosztásul a járási és falvakba a legközelebbi idén belül megérkezik. A „Falusi asszony tanácsadója” rövidesen ott is minden faluban és az asszonyok megvehetik a legidősebb változatát. Egy füzet ára 2 tojás. Fizetni azonban lehet is lehet éspedig két tojás árával.

AZ ORSZÁG ÉLETE

Bukarest: a vetési csata

A tavaszi vetési csatát irányító miniszterközi bizottság megállapítása szerint egyes megyékben egészen kitünő eredményeket érttek el, más megyékben pedig egyenesen hősies erőfeszítéseket fejtettek ki a tavaszi vetési csata sikere érdekében.

A miniszterközi bizottság Konstanca és Arges megyék gazdasági bizottságait lelkes munkájukért és az elért eredményekért dicséretben részesítette.

Elégtétellel állapította meg a miniszterközi bizottság azt is, hogy Tutova megyében, ahol a legkevesebb mezőgazdasági szerszámuk van, a földműveseknek, ásvál több mint 1100 hektárnyi földet műveltek meg. Ramicul-Sarat megyében 175 hektár földet műveltek meg a földművesek. Mindkét megyét természetesen traktorokkal segítették meg.

Ugyanakkor azonban Bihar megye egy községében, Buzau megye több körtében és Konstanca megye egy járásában súlyos bűntetteket közték ki több hatósági emberre, akik a vetési csatát akadályozták szabotálni.

Nagyvárad: Tízszermilliárd a jelenlegi bankbankkormányzó

Az itt megjelenő „Uj Élet” című napilap munkatársa érdekes beszélgetést folytatott Mosoiu Tiberiuval, a Nemzeti Bank kormányzójával, aki néhány napot a városban töltött.

A bankkormányzó a beszélgetés során rámutatott arra, hogy a Nemzeti Banknak megvan a kellő mennyiségű aranykészlete ahhoz, hogy a lej nemzetközi viszonylatban is megfelelő értékű pénz maradjon. Bár a stabilizációhoz — mondotta a bankkormányzó — légsúlyozott költségvetés, egészséges import-export forgalom és fokozott ipari termelés szükséges, addig is, míg ezek előfeltételei a kormány megteremti, a jelenlegi pénzügyi politikával is biztosítani lehet a normális áruforgalmat.

A Nemzeti Bank hitelpolitikájával kapcsolatban Mosoiu Tiberiu kijelentette, hogy júniusban, júliusban és szeptemberben nagyarányú mezőgazdasági hiteleket bocsátanak majd ki, emellett azonban a Nemzeti Bank minden erejével az ipari termelés fokozása felé fordul. Így elsősorban a legfontosabb iparágakat, a petróleum- és faipart s ezekkel párhuzamosan az őszes exportra dolgozó iparvállalatokat fogják támogatni. Exportra gondolnak akkor is, amikor a mezőgazdasági mellékter-

mékek hasznosítását fogják elősegíteni, így például nagy hirtet fognak nyújtani a tollgyártás, minthogy a külföldi érdeklődés az ágyneműbe való toll iránt igen nagy. Jelentős hiteleket kapnak azok az üzemek is, amelyek vegyi szerekkel gyártanak. Ilyen értelemben máris megindult a hitelnyújtás. A nagyobb üzemek eddig is kemény kölcsönöket kaptak a Nemzeti Bank az ingatlanokhoz nyújtott hiteleket beszűntette, nem kapnak hiteleket egyébként azok az üzemek sem, amelyek luxuscikkeket állítanak elő. A Nemzeti Bank bankjegypolitikájáról a következőket mondotta: — A bankjegyforgalmat a szükséglet szerint irányítjuk. Az elkövetkező hónapokban, egészen az új termék, a bankjegyforgalom nem éri el a jelenlegi bankjegyforgalom kétszeresét sem. A jelenlegi bankjegyforgalom 1000 milliárd lejt tesz ki. Ami a gazdasági élet normalizálódását illeti, az a természetén kívül az ipari termelés emelésétől függ. A bérszerződés ratifikálása után a gazdasági élet gyorsan egyensúlyba jön. En optimista vagyok, mert bármilyen gazdasági talpraállásunk tárgyi feltételeit és bizonyosra veszem, hogy a nehéz helyzetből kivésésen eljutunk a gazdasági meg erősödésig.

Temesvár: Tüntetés egy fasiszta-barát

Az itteni „Capitol”-mozi műsorára tüzte azt a „2000 asszony” című angol filmet, amely az egész világ demokratikus közvéleményének felháborodását váltotta ki és amelynek előadása előzőleg Bukarestben is botrányba fulladt. A fasisztabarát angol film arról szól, hogy a német koncentrációs táborokban az angol és az amerikai nők luxuspalotákban éltek és a melléjük beosztott SS-őröket is mint valami „földreszállott angyalokat” mutatja be a film. Ezzel szemben az igazság az, hogy a hitleristák — amint közudomásosszával és ezrével kergették gázkamrákba azokat az angolokat és amerikaiakat is, akik kezükbe jutottak.

A temesvári közönség fokozódó elégedetlenséggel nézte a filmet, majd az elégedetlenség parázs tüntetésben robbant ki. A közönség követelésére a film előadását beszüntették és a jegyek árát visszafizették.

Másnap azonban, mintha mi sem történt volna, a mozi vezetője ismét műsorára tüzte a filmet. Amikor ez közudomásává vált, hatalmas tömeg verődött össze a mozi épülete előtt. A tömeg felháborodottan követelte, hogy a filmet véglegesen vegyék le a műsorról. Ez aztán a hatóságok közbelépésére végre meg is történt.

Bukarest: Folyik a falvak villamosítása

A belügyminisztérium egyik vezérigazgatósága, amely kizárólagosan a falvak ügyével foglalkozik, a Prahova völgyében eddig már 12 faluba vezettette be a villamos áramot s újabb 22 falu villanyellátása most folyik.

A vezérigazgatóság ezirányú tevékenése azonban nem korlátozódik erre a vidékre. Fokszony vidékén az állami tulajdonban lévő „Piscul” nevű bánya gyenge minőségű szénre hőerőtelep létesítését tervezik. A hőerőtelep 303 kilométer hosszúságú vonalat fog ellátni villamosárammal. A villamosárammal így ellátható terület több mint 15.000 hektár.

Arad és Temesvártól megyében is terveznek villamosításokat. Az arad-pankoti villamosított hosszabbítják meg legelőször és így a Pankota-Inó közötti falvakat mind ellátják villamos árammal. Aradról szándékoznak ellátni villamosárammal Temesvártól megyei falut is. Erdélyben máris megteremtették a Vizakna—Enyed—Tóvis vonalon fekvő községek villamosításának lehetőségét. A falvak villamosításának gyorsítására központi tervvel készül a központi tervvel.

Brassó: 5000 mezőgazdasági eszközt javítottak ki a munkások

A brassói szakszervezetek munkásai február 16 és március 10 között több mint 5000 mezőgazdasági eszközt javítottak ki. Hozzávetőlegesen tízmillió forint értékű munkát végeztek. A brassói munkások továbbra is segítik a környező falvak népot.

Nagyikos let' cellájában Péterffy csendőrezredes, a nagyváradi gettó hírhedt parancsnoka

BUDAPEST. — Péterffy Jenő csendőrezredes, aki Nagyváradon a gettó parancsnoka, majd a Száhszi-rendszer egyik leghűségesebb kiszolgálója volt és a deportálásra ítétekkel szemben a kegyetlen és embertelen intézkedések egész sorozatát foganatosította — mint ismeretes — letartóztatásban várta, hogy sorozatos bünei felett a magyar Népbíróság ítélkezze Péterffynek nem volt bátorsága, hogy megvárja a bírói felelősségrevonást és a törvényes eljárás lefolytatását, hanem cellájában felakasztotta magát. Mire a börtönőr tettét észrevette, már halott volt.

Rövidesen bíróság elé kerülnek az ORAP-szengszterek

BUKAREST. — Az ORAP-ügy A vádlottak, Eugen Hatieganu, felgöngyölítésével megbízott vizsgálóbíró munkája rövidesen befejeződik. A vizsgálóbíró az utolsó kihallgatásokat végzi s így az ügy rövidesen bírósági tárgyalásra kerül.

Több megyében kiadás eső volt Máris közel 1 millió 300 ezer hektárt vetettek be

BAKAREST. — A földművelésügyi minisztérium az április 7—13 közötti mezőgazdasági helyzetről szóló jelentése szerint április 10-ig az egész országban meleg idő volt, amikor az idő hirtelen lehűlt és a hőmérséklet több megye egyes pontjain a 0 fok alá szállt. Azóta több megyében kiadás eső volt. Így Olténia nagyrésztében a csapadék elérte a 15—25 millimétert, esett Szilágys és Bihar megyében, valamint Botosani és Dorohoi megyékben is. Az ország többi részeiben helyi esők voltak. Az ország 35 megyéjében a talaj jó nedves, vagy elég nedves, 23 megyében azonban a felület száraz. Eddig közel 1 millió 300 ezer hektárnyi földet vetettek be. A vetési munkálatok üteme megélénkült és jóval felülemelkedett az 1941—1946-os években tapasztalt ütemen. A gyümölcsfák és a szőlőtőkék egyes helyeken megszenvedték a hirtelen hideget, a kár azonban aránylag kicsi.

Az orgoványi rémtettek felelevenednek a magyar Népbíróság előtt

BUDAPEST. — A magyar népügyészség befejezte az orgoványi gyilkosságok ügyében folytatott nyomozást és az iratokat átadta a Népbírósághoz. A Népbíróság Pálosi-tanácsa, minihogy a bűnperben szereplő tanukat magas életkoruk miatt nem lehetett Budapestre felhozni, leutazott Kecskemétre, hogy ott helyszíni vizsgálatot tartson. A helyszíni vizsgálat során máris megkezdtek a még életben lévő szemtanúk kihallgatását. Ezek vallomása nyomán a Népbíróság előtt felelevenedtek azok a tömeggyilkosságok és gaztettek, amelyekkel a Hortly-féle fehérterror Magyarországon megkezdődött és amelynek legszörnyűbb rémtetteit éppen az orgoványi erdőben hajtották végre.

„Csángóország” népe a mért harcol

BRASSÓ. — (Kiküldött munkatársunktól.) Az autóbusz elhagyja Deres és néhány zökkenő után bekanyarodik Tüskés felé. A csángó falvak népével ezekben a napokban nem lehet hosszasan beszélni. *Hétfalu apraja-nagyja kint dolgozik a földeken.* A vetés már zöldre a mezőben, most ültetik a krumplit. A falusiak nem szorulnak noátásra, mint az egyik gazda Zajzonban megjelzi, csak szivesen beültetnek kétannyi földet is, csak adjanak nekik. Vetőmagjában elég jól állanak és itt a területek is biztatóbbak, mint a Székelyföldön. — Csak egy kicsi eső adna az ég — mondják a bajuzok alatt — akkor nem volna semmi gondunk.

A csángó ifjúság kulturházat épít

De egyéb eredményről is beszámolnak. *„Csángóországban” nem dolgozik olyan, mint Zajzonban. Kulturházat építenek, ez a legelső vágyuk.* A falvak maguk vezeték, maguk építik, az anyagok összegyűjtése vélelőlegesen elindult. Az egyik példaként említi a falusiak, hogy a Kós Károlyt, készítse el az orgoványi tervrajzait. Mert minthogy Kós tervai szerint szeretnék építeni az új kulturházat. *Tatranfaluban is a napokban tartják meg a MNSZ. Mint már említettük, még sohasem jött el a falvuk. Itt Kis Béla teológiai tanár vezeti a csángó muzsika létesítését. A Csángóvidék növényvilágának, hagyományainak, népszokásainak minden érdekességét és*

Lövészek a kolozsvári éjszakában...

Feltörte egy fegyenc a katonai törvényszék milliárdos értékeket tartalmazó pánccsészekrényét

Egy nappal a betörés előtt kapott kegyelmet a rajtacsipett bűnöző

KOLOZSVÁR. — A görögkeleti húsvéti ünnepekre, április 13-ra virradó éjszaka a katonai törvényszék személyzete feltámadási istentiszteletre ment. Amikor visszatértek a törvényszék épületébe, kiöltözött az ajtó, ami a bűnözők szobájából szűrődött ki. Zajtalanul lenyomták a kilincset, az ajtó azonban nem engedett. Bent nagy robajjal esett valami a földre. A katonák belökték az ajtót, felcsavarták a villanykapcsolót, de a fény nem gyúlt ki. A sötétben egy árny lopódzott nesztelenül a hátsó kijárat felé és kiszökött rajta. Gyufát gyújtottak, a pislákoló fény ráesett a feltört pánccsészekrényre. Ugyanabban a pillanatban kiáltás hallatszott az udvar felől. Kirohantak az udvarra, ahol az őrszem, a földről feltápaszkodva, puskájából riasztó lövéseket adott le. A Nemzeti Színház irányában egy alak futott, utána vetették magukat, a menekülő leugrott az udvar keresztül szelő uton és eltűnt az éjszötétben. A katonák átkutatták a környéket, már-már akarták hagyni a kutatást, amikor egyikük egy emberi alakot fedezett fel az épület hátsó falának árnyékában meghúzódva: a betörőt. Azonnal őrizetbe vették és visszavitték az épületbe. Az esetről azonnal értesítették a felelős katonai törvényszéki hatóságok embereit, akik kiszálltak és megindították a nyomozást. A betörő, *Preliceanu Alexandru* radaiümegei kőnyelvé, akit egy évvel ezelőtt a kolozsvári katonai törvényszék tiltott fegyverkereskedelemtől 3 évi börtönrre ítélt. Az elítélt kegyelemért folyamodott. Egy év után érkezett meg Kolozsvárra a megkegyelmezési végzés, április 11-én, 12-én reggel a törvényszék szabadlábra helyezte. A volt fegyenc kiszabadulása után környezettanulmányozásba fogott, mert tudomására jutott, hogy a katonai törvényszék raktárhelyiségében lévő pánccsészekrényben milliárdokra rugó vagyont őriznek. Egy nap leforgása alatt furógépet, farkasfogát és egyéb betörőszerszámokat kerített. Visszatért a törvényszék épületébe, álkulcs segítségével behatolt a raktárhelyiségbe, elővigyázatosságból kicsavarta a villanyegőt és feltörte a pánccsészekrényt. Este tizenegy órakor fogott hozzá a munkának, éjfél után egy órakor érték tetten, akkor, amikor már teljesen elkészült, csak az értékek összehasonlítása volt hátra. A vizsgálat folyamán, a tett elkövetése után, hajnali 4 órakor végigjártatták a betörővel a cselekményt. A gyorsított vizsgálat teljes fényt derített a betörésre. A katonai törvényszék április 22-én tárgyalja az ügyet. Minden valószínűség szerint a kegyelmi döntést is megsemmisítik.

Ősmeroszekék 9000 hektárnyi közbirtokossági erdőjének visszaadását, a legelő, vadászati és halászati törvény módosítását kérte a közbirtokossági kongresszus

CSIKSZEREDA. — (Kiküldött munkatársunktól.) Könnyen hajlamosak az emberek arra, hogy amikor sérejemmel és panasszal kerülnek szembe, azt csupán a napi események szemüvegén át szemléljék s a jelenleg érvényben lévő rendszer és uralkodó hatalom nyakába varrják. A Csikszeredán megtartott közbirtokossági és erdőkongresszus vitái és tárgyalásai csattanóan bizonyították ennek a szemléletnek a helytelenségét. A székely közbirtokosságok meglátatlan kérdéseit csaknem kivétel nélkül a múltból, még pedig a messzi múltból származtatják. A múltból, amikor a liberális tőkés gazdálkodás, a főúri és dzsentri országvezetésnek kisebb gonja is nagyobb volt nál, hogy a nép mélységben sustergette a kérdéseit, nyomorát és szenvedéseit megoldják.

Ime az ősmaroszeki közbirtokossági havas birtok példája. 127 község ut' tulajdon részben magyarok, 8077 hektárnyi erdővel rendelkezik évszázadok óta, ugyanolyan jusson, mint a többi székely közbirtokosság. Nos, 1882-ben egy kuriai döntéssel, az akkori magyar kormányzat egyszerűen kénytelen kivétel a tulajdonosok kezéből a birtok fölötti rendelkezési jogot átadták a vármegyének. Jön az impériumváltás, amely szentesítette a kapott állapotot s így az ősmaroszeki közbirtokos erdőtulajdonosok máig sem rendelkezhetnek saját tulajdonukkal. A vármegye végzi ez: a maga tetszése szerint. Drámai volt, amikor a kongresszuson ősmaroszeki kiküldöttek vívta a féltve őrzött erdőjüket a könyörgő hangon kérte az első szabad közbirtokossági kongresszust, hogy határozatával szívesen segítsék.

De ehhez hasonló módon jártak el a székely közbirtokosságok erdőiben lévő legelőkkel, amelyeken már régóta nagyhozamu havasi gazdálkodást lehetett és kellett volna megvalósítani, vagy az erdők drága vad- és halállományával. A legelő-kérdés nincs megoldva, nem kezelik szakszerűen, a vadászati és halászati engedélyeket a minisztérium adja ki a közbirtokosságok beleszólása nélkül, a vadász- és halásztársaságoknak. A már közölt kongresszusi határozatok után a most következő határozatokban ezért mondotta ki a kongresszus erdészeti népi határozatok alapján a következőket:

legalább negyvenet magyar erdőtisztviselőkkel és magyar segédcselvényekkel töltsenek be. 14. Javasolja továbbá a kongresszus, hogy: a) Erdély területén vegyék vissza szolgálatba azon erdészeti alkalmazottakat és sorolják be a fennálló törvények szerint, akiket szolgálatukból különböző címen elbocsátottak, vagy nem vettek vissza, ha magatartásuk demokratikus szempontból nem kifogásolható b) sorolják be a közalkalmazottak jogszabályai szerint mindazon magyar ajkú erdészeti alkalmazottakat, akiknek besorolását mostanáig minden különösebb ok nélkül halogatták. c) utalják ki visszamenőleg az erdészeti szolgálatot teljesítő, illetve teljesített alkalmazottak fizetését, akik Észak-erdély visszacsatolása után 1945 júniusától kezdve hónapokon, sőt éveken át fizetés nélkül teljesítették szolgálatot. A 15. pont az erdészeti nyugdíjasok kérdésének rendezését követeli a kongresszus, míg a 17. és egyben utolsó határozat a vadászati és havasi halászati vízre vonatkozó törvény módosításának szükségességét mondja ki, olyan értelemben, hogy az erdőbirtokosságok és közületek szabadon rendelkezzenek a vadászati és halászati jog gyakorlása, illetve annak nyilvános árverésen való bérbeadása értelmében.

Az erdőgazdálkodásról és a nemzeti törvény

10. A kongresszus kívánatosnak tartja a jelenlegi legelőtörvény egyes szakaszainak módosítását a legelőarszátok alakítására vonatkozólag. Utasítja ezért az erdővidéki bizottságot, hogy erre vonatkozó tervezetét készítse el s terjedelmes illetékes fórumok elé. 11. A kongresszus megdöbbenve állapította meg, hogy ősmaroszeki közbirtokosságának kérdése a mai napig sincsen demokratikus szellemben megoldva. Ezért kéri a Magyar Népi Szövetség országos központját, hogy ebben az irányban tegye meg a szükséges lépéseket a birtok feletti rendelkezési jognak a tulajdonosok kezébe való visszazárását érdekében. 12. A kongresszus a beérkezett és kivizsgált panaszok alapján a leghatározottabban tiltakozik: a) a közbirtokossági ügyvitelnek román nyelven való vezetésére vonatkozó követelés ellen, b) a magyarul nem tudó és beszélni nem is akaró erdészeti alkalmazottak alkalmazása ellen. c) az erdőültetési garanciákon szerezés ellen, mivel a közbirtokosságok állami felügyelet alatt lévők, az erdészeti hatóságoknak azonos eszközök van arra, hogy a közbirtokosságokat az erdőültetésre kötelezze annál is inkább, mert a mai nehéz időkben a letett garanciákkal szemben hatalmas értékesítés áll be.

d) sérelmezi az erdészeti alkalmazottak részére járó természetbeni juttatások aránytalan és önkényes megállapítását, e) sérelmezi, hogy némely esetekben az erdőgazdálkodás a közbirtokosság köznyelvére jövevényekkel történő megalkotásával, önkényesen összeállított költségtérítéssel teszt kötelezővé (példa Csikpáfalva). A kongresszus különösen az a) és b) pontokban foglaltakat tartja rendkívül sérelmesnek, mert azok a jelenleg érvényben lévő nemzetközi törvény súlyos megsértését jelentik. 40 magyar erdőgazdálkodókat a Székelyföldre!

Realizációs tündetőket tartóztattak le Marosvásárhelyen. MAROSVÁSÁRHELY. — (Tudósítónk telefonjelentése.) Beszámoltunk arról a tündetőkről, amely a marosvásárhelyi piacon zajlott le. A rendőrség ezzel kapcsolatban letartóztatta Vári Sándor, Péterfi Ferenc, Szabó Margit, Moldován Sándor és Albert Jánosné marosvásárhelyi lakosokat, akik ellen az a vád, hogy a tündetés alkalmával faj- és demokráciellenes jelzavart kiáltottak és ilyen jelzavakra bujtogattak. Ugyanakkor letartóztatták Steiner György kereskedőt, akit azzal vádolnak, hogy a kormány ellen izgatja a tömeget. Hétezer kiló kukoricát osztotta ki ingyen Marosvásárhelyen. MAROSVÁSÁRHELY. — (Tudósítónk telefonjelentése.) A mezőgazdasági kamara *Mica* dr. főnöke és *Maria* főnökei házaát a köllökével ültet tartott, amelyben résztvettek a megyei hatóságok képviselői is. Elhatározták, hogy kiváznak 12.700 kiló kukoricát, amelyből 7000 kiló ingyen, 5700 kiló 3000 kilogrammért, továbbá a Magyarországról érkezett vetőmagyakkal mintegy 1000 kilogramm. Az ültet elhatározta, hogy székely erdőit indít mindazok ellen, akik a kapott magyokat nem rendelkezésükre célra fordítják.

Sportélel

Nagy küzdelmek várhatók a kerületi bajnoki vívóversenyeken

KOLOZSVAR. — A kerületi ifjúsági tör- és kard, továbbá a női törvívó versenyeket a BEAC rendezésében vasárnap tartják meg a református kollégium Farkas-utcai tornatermében. Délután 9 órakor az ifjúsági törvívó versenyek kerülnek lebonyolításra, amelyen nagy küzdelem várható a Dermata és a BEAC fiatal vívói között.

Délután fél 12 órakor a női törvívó versenyt tartják meg. E versenyre a Dermata 5, míg a BEAC 3 vívóját nevezte be. A női törvívó verseny esélyesei Hintz Emma, Papp Éva és Csehné.

Délután 4 órakor rendezik meg a BEAC az ifjúsági kardvívó bajnokságokat, amelyen közel 20 versenyző verekedik egymással

a helyezésekért. A kardvívó ifjúsági versenyekben a Dermata és a BEAC vívói kívül az Univerzitárea versenyzői is indulnak. A szenior törvívó bajnokságokat április 23-án délután 6 órakor, míg a szenior kardbajnokságokat április 27-én délelőtt 9 órakor tartják meg.

A magyar válogatott május 4-én Bécsben, május 11-én Torinóban játszik

BUDAPEST. — Magyarország válogatott labdarúgó csapata — mint jelentettük — május 4-én Bécsben az osztrákok ellen, majd május 11-én Torinóban az olaszok ellen játszik. Mindkét válogatott mérkőzésre nagyban készül a Magyar Labdarúgó Szövetség, amely Gallovich Tibor edzőt bízza meg a magyar csapat összeállításával. Az osztrákok ellen a valószínű

csapat a következő lesz: Horváth, Rudas, Balogh II., Bozsik, Szűcs, Lakat, Egressy, Szusza, Deák, Zsengellér, Puskás. Gallovich Tibor edző a csapat összeállításával kapcsolatban a következő sajtónyilatkozatot adta: — Lehet, hogy egy-két helyen változás lesz még a csapatban. Sajnálom, hogy Puskást, aki a legjobb jobbzsélső, kénytelen vagyok

a balszélen játszattni, de sajnos erre a helyre nincs megfelelő játékosunk. Már arra is gondoltam, hogy Aradról Tóth Matyit hazahozzuk erre a kettős válogatott mérkőzésre. De átkal közölni fogom, hogy csak abban az esetben kerülhet be az osztrákok elleni válogatottba, ha felhagy az eddigi életmódjával.

Legjobb csapatával áll ki a Praha a Vasas elleni mérkőzésére

KOLOZSVAR. — A Vasas labdarúgó csapata, amely a Nemzeti Bajnokság 18. fordulóján után 21 ponttal a hetedik helyen áll, vasárnap délután az utolsó előtti helyen álló ploesti Prahával mérkőzik a bajnoki pontokért. A Praha csapata, amely a legutóbbi fordulóban 3:2 arányban legyőzte az Univerzitárea csapatát, a legjobb csapatával érkezik Kolozsvárra. A két csapat vasárnap délután fél 5 órakor a következő összeállításban játszik egymás ellen:

Vasas: Costea, Demeter, Farmathy, Bálint, Szaniszló II., Nistor, Nagy István, Kovács IV., Váci, Ferenczy, Capusan.

Prahova: Brisatti, Szarvas, Mazare, Gologan, Catane, Comanescu, Vlaiculescu, Petrescu, Tanasescu, Beraru, Comsa.

A Vasas—Prahova mérkőzés előtt fél 3 órakor játszik le a Crisana-CFR—Dermata mérkőzést. A bürgyári csapat, amely az elmúlt héten pihenőre tartott, nagyban készül a Crisana elleni mérkőzésre, amelynek színeiben két volt kolozsvári játékos: Cociuban II. és Pálffy is játszik. A csapat csatársorát Kovács I. az U. volt edzője irányítja, aki a husvéti körmérkőzéseken a mezőny legjobb embere volt.

Vasárnap délelőtt két C-iga mérkőzés is kerül lejátszásra. A városi sporttelepen délelőtt 11 órakor a Rutextil a tordai Sonametan ellen, míg a Dermata-pályán ugyancsak délelőtt 11 órakor a CFR a besztercei CSSB ellen játszik. A Mixerul—Puterea-Haggibbor mérkőzés az egyesítés visszalépése miatt elmarad. A mérkőzés 2 pontját 3:0 gólaránnyal igazolják a Haggibbor javára.

Három kerületi bajnoki mérkőzés is lejátszásra kerül vasárnap délelőtt. A Dermata-pályán délelőtt 9 órakor a KKASE a Dermata B. csapatával játszik, míg a városi pályán kettős mérkőzés lesz. Délután 9 órakor a Schell—Dohánygyár mérkőzést Reós Géza vezető, határjelző Adorján Victor, majd 11 órakor Locomotiva—Fermeta, vezető Nagy Béla, határjelző Harai.

A városi sporttelepen a Rutextil—

Sonametan mérkőzés előtt kettős ifjúsági válogató mérkőzés lesz. Délután 9 órakor Dermata—Univerzitárea, 10 órakor: Vasas—Victoria ifjúsági. A kettős mér-

kőzés után állítja össze Munteanu edző azt a tizenegyet, amely április 27-én a főváros ifjúsági válogatottja ellen játszik a Bukarest—Szófia mérkőzés előtt.

SPORTHIRADÓ

AZ UNIVERSITATEA labdarúgó csapata vasárnap Nagyváradon játszik a kitűnő formában lévő Szabadság ellen az NB. I. küzdelmei során. A Victoria vasárnap Nagyszebenben játszik bajnoki mérkőzést az Arsenal csapatával.

A VASAS Sport Egyesület női csoportja és atlétikai szakosztálya vasárnap délután 6 órakor az egyesület Petőfi-utca 9 szám alatti klubhelyiségében ismerkedési ester rendez, amelyen szívesen látja a Vasas összes barátait és támogatóit.

A HAGGIBBOR turisztikai szakosztálya vasárnap reggel 7 órai indulással sétakirándulást rendez a Szent János-kúthoz. Mindazok, akik a kiránduláson részt akarnak venni, a fenti időpontban jelenjenek meg az egyesület Unió-utca 6 szám alatti helyiségében, a Concordia udvarán.

A PRÁGÁBAN MEGRENDEZETT GÖRÖG-ROMAI EURÓPA BIRKÖZŐBAJNOKSÁG küzdelmei befejeződtek. Eredmények a következők: Lepkesuly: Sundin (Svédország), légsúly: Hassan (Egyiptom), Pehelszuly: Anderberg (Svédország), Könnyűsúly: Fraendfors (Svédország), Váltósúly: Dogu (Törökország), Középsúly: Bjelov (Sovjetunió), Nehézsúly: Kotkas (Sovjetunió).

A CARMEN—ITA NB. I. mérkőzést vasárnap játszik le Bukarestben Kroner Emil játékevezetése mellett. A mérkőzés előtt adják át Perényinek, Tóth III-nak, Dacuinak és Reinardtnak, az ITA kiváló játékosainak az OSP emlékművét, akik a tiranai Balkán Labdarúgó Játékokon nagy sikerrel állták meg helyüket.

A MAGYAR NEMZETI BAJNOKSÁGBAN nagy harc van a kiesés elkerülésére. A 22. forduló után csak az utolsó helyen álló Testvériség sorsa ne-

csételődött meg, amelynek 3 pontja van, míg a 15. helyen álló Dorognak 13. pontja. A 6. helyen álló Csepel és a 14. helyen álló ErSo között mindössze 5 pontkülönbség van. Ilyen izgalmas bajnokság évről évre nem volt, amelyen egyszerre tíz csapat harcol a kiesés ellen. A sorrend a bajnokságban a következő: 1. Újpest 35 pont, 2. Kispest 31, 3. Ferencváros 30, 4. Vasas 30, 5. DVSC 23, 6. Csepel 22, 7. ETO 22, 8. Szeged 22, 9. Szolnok 22, 10. MTK 21, 11. Haladás 19, 12. Szac 18, 13. Péreces 18, 14. ErSo 17, 15. Dorog 13, 16. Testvériség 3 pont.

A Balcescu Akadémia ünnepi hangversenye

KOLOZSVAR. — Nagyjelentőségű művészeti eseménynek ígérkezik a Balcescu Akadémia április 24-iki ünnepi hangversenye. A hangversenyen Lya Hubic, Takács Paula, C. Ursulescu, A. Almasanu lépnek fel s a legismertebb operaszereket adják elő.

A MNSZ KOLOZSVÁRI SZERVEZETÉNEK nőbizottsága a Farkas-utca 7 szám alatti székházában vasárnap délután 4 órakor bábszínház-előadást tart. A bábszínház-előadást a tanügyi csoport rendezi és színe kerül a „Büvös festék” című mesejáték három felvonásában. A szervezet női bizottsága szeretettel várja a szervezet tagjainak gyermekeit és azok vendégeit.

ALLANDÓ BÁBSZÍNHÁZ LETESÜLT KOLOZSVÁRON. A Népvédelem bábszínháza, a szervezet Szabadságtér 10 szám alatti székházának dísztermében április 19-én, szombaton délután 4 órai kezdettel Sebertyén Lajos veze-

Olasz fasiszták meggyilkoltak egy demokráta újságíró, mert nyilvánosságra akarta hozni Mussolini titkos iratait

PÁRIS. — A Tass szovjet távirati iroda közli a francia sajtóiroda alábbi milánói jelentését: Olasz fasiszták, akik a földalatti FAR (Fascio Azione Revolucionarie) terrorszervezet tagjai, meggyilkolták d'Agacio olasz újságíró.

Az olasz újságíró nyilvánosságra akarta hozni azokat a leleplező adatokat, amelyek részletesen ismertették a volt olasz fasiszta vezetők bűnös tevékenységét. Hír szerint d'Agacio birtokában volt Mussolini titkos iratainak egy része is és az olasz újságíró ezeket is nyilvánosságra akarta hozni. A politikai gyilkosság óriási felháborodást keltett egész Olaszországban.

Ezeröttszáz ember halt meg a Texas-City-i robbanásnál

NEWYORK. — A Texas-Cityben történt tömegszerencsétlenség halálos áldozatainak számát legújabb jelentések 1500-ra becsülik. Hír szerint sikerült elhárítani újabb robbanások veszélyét. A mentési munka nagy lendülettel tart s egyre újabb mentőosztagok érkeznek a szerencsétlenség színterére. A gázvesztély miatt azonban a mentés tegnap még kénytelen volt elkerülni a város egyes részeit. Eddig több mint 700 halottat számoltak össze. A halottak közül soknak a személyazonosságát sem sikerült megállapítani, mert a robbanás szétverte a testeket. A esőtörtékhöz történt utolsó robbanás után több mint 3000 sebesültet számoltak össze. A város középső része teljesen elpusztult. Az épületek 90 százaléka megrongálódott. Texas-Cityben ahonnan a lakosság, újabb robbanásoktól félve, az erdőkhöz menekült.

Niknek érkezett levelük a hadifoglyoktól?

KOLOZSVAR. — A Szovjetunióban vagy Macharovszky Antalné Tiborné, lévő hadifoglyoktól legújabb az alábbi kolozsvári lakosok részére érkezett levél: Bajer Béla Téglyás-utca 70 (2 levél), Bogyor Sándorné Vörös Hadsereg-utca 15, Bartha Lászlóné Hóry Béla-utca 6, Bartha Mihály és Bartha Lászlóné Ágoston-utca 18, Bereczki Anna Bakamál 97, Bálint István Szentpéteri-utca 2, Cziráki Józsefné Budai Nagy Antal-utca 14, Daróczi Béla Bethlenkert-utca 27, György János Nádastorok-utca 26 (3 levél), Gáll János Livezii-utca 27, György Ferencné Berec-utca 57, özvegy Izlái Dénésné Toldi Miklós-tér 8, Kolumbán József Pap-utca 79, Kolumbán Ferencné Fecske-utca 9, Kántor Lajos Roman Ilie-utca 15, Lénárt Miklós Bakamál 46, Deák Ilonka Csertörök-utca 13, Lőrinczi Sándor Nádastorok-utca 24, Mezei János Bakamál 42, öz-

A ROMAN NEMZETI SZÍNHÁZ ÉS OPERA MŰSORA:

Szombaton délután 3 órakor: *A szilidsz kútja.*
Délután 6 órakor és este 9 órakor: *Sybill.*
Vasárnap este 7 órakor: *Ejjele meudék hely.*

A KOLOZSVÁRI ZENE ÉS SZÍN. MŰVÉSZETI FŐISKOLA HANGVERSENYSOROZATA:

Április 22-én, kedden este 8 órakor Bartók művei. (VI.) Kórusművek (1. rész.) Nagy István kamarakórusa.
Április 29-én, kedden este 8 órakor Halimos György Liszt zongora-estje.

KOLOZSVÁRI MOZIK MŰSORA:

CAPITOL: *A földalattiak.*
CORSO: *A halászok harca.*
RIO: *Különkiadás.*
ROYAL: *Stan és Bran, a Sivatat fia.*
ROYAL-TEREM: *Erkezik a rendőrség.*
SUFLECT: *Szeptember végén.*
URANIA: *Majális.* Magyar filmpremier.

ADAS-VÉTEL

VESZEK varrógépeket, varrógépeket, varrógéplábakat, varrógéptüket, kérekpárokat, kötőgépeket, alkatrészeket. Weisz gépkereskedő, Horea-ut 82. 4027
BELYEGGYŰJTEME NYEKET. tömegbélyegget legmagasabb áron vesznek. Erős, Dávid Ferenc-utca 12. F.
RÁDIÓ modernet, esetleg nem üzemlépést keresek megvételre. „Erdély” könyvesboltba. 5089
VESZEK, eladok használt ruhát, fehérneműt. Szabadságtér 12. Rác. 3328
HALOSZOBÁK és konyhaberendezés eladó. Dézma-utca 13, üzletben. 3355

FINON kivitelű telchaló és kombinált szoba eladó. Dézma-utca 18, hátul az udvarban. 3335
CSILLAR modern, bronzból, konyhabutor, képek eladók. Clozsa-utca 1. Grossnál, délbén 12—2 óra között. F.
BALKARU Singer cipészgép kitűnő állapotban eladó. Weisz gépkereskedőnél, Horea-ut 82. 4927
EGY gyermekkosci eladó. Agyagdomb-utca 16. 3353
MEGVÁSÁROLOK üzembehelyezhető, jókarban lévő márkás rádiót. „Terno” ügynökség, Széchenyi-tér 16. bejárta a Kádár-utca felől. 3366

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavankint 3000 lej, állástkeresőknek 2000 lej. Cim a kiadóban és jellegű leveleknél 5000 lej pótdíj fizetendő. Szövegűhirdetés 4000 lej szavankint. Közzétartásdíj közlemények szavankint 5000 lej. Keretes hirdetések 4000, 5000 és 6000 lej négyzetcentiméterenkint. Nviktér szavankint 10.000 lej.

HÁZI telefon 400 méter távolságig alkalmas, 1 kis légkompresszor, 1 dobozos fényképezőgép, petróleumfűtő, regények, műhelyem-cérna hulladék, bálázsák darabok, lóhámozó való file 40x100 centiméter, 1 nagy tejszűrő, nagy forot zöldeges kosarak eladók. Frimu (volt Apor)-utca 27. 3366
KERESEK megvételre középtermre férfi vászonruhát, lehet bármilyen színben, esetleg fehér is. Széchenyi-tér 16. Kádár-utcai kapubejárta. földszint jobbra első ajtó. 3366
ELADÓ gyönyörű, békebeli, 8 év körüli leánykának fehér ruha alsóval. Cim: Karolina-tér 7, emelet, ajtó 11. 3363
SINGER női varrógép, jégszekrény olcsón eladó. Taksony vezér-utca 26. 3367

NAGY jégszekrény, vitrines pult eladó. Vörös Hadsereg-utca 73. 3365
PIANINÓ keresek bérbe. Szántó Ida, Mária királyné-utca 17. 3367
ELADÓ egy modern ebédülő üveges szekrény, Telefunken hangszórás, 5 lámpás rádió, Orion telepes, 3+1-es rádió olcsón. Dézsa György-utca 24. ház-mesternél. 3368
NŐI ballon nagyon jó állapotban és olajfektm-nyek eladók. Cim a kiadóban. F.

ALLAST KAPILAT 3316
KÖZÉPKORU női keresünk gyermekek mellé. Várady cukrászda, Kosuth Lajos-utca 3. 3371
ALLAST KERES 3371
FIATAL, intelligens, jó-megjelenésű, román és magyar nyelvű perfekt gépiró-
nő magántitkárni állást keres. Csak teljes című levelekre válaszolok. „Május” jellegű a kiadóhivatalba. 3369

INGÁTLAN-LAKAS 3316
MAGYAR Színház közelében kisebb házastelek, azonnal beköltözhető két szoba, konyhás lakással és két üzlethelyiséggel eladó. Kitiűnő tőkebefektetés. Cim a kiadóban. F.
BUDAPESTI házzal elcserelem kolozsvári házamat. Cim a kiadóban. 3316
KÖZPONTBAN modern blokkban komfortos örök-lakások eladók. Mezey ingatlanforgalmi iroda, Dézsa György-utca 16. 3364
DÉLAMERIKAI spanyolt tanulnék. Boér, Frimu (volt Apor)-utca 27. 3376

SZEPEN butorozott szoba, fürdőszobás lakószoba átadnám. Cim a kiadóban. F.
KÜLÖNLE 3316
MENYASSZONYI ruha, hálk, fátlyak koszorúk, kepek kikötésbőnzése, Dáhlia művirág-szalonna, Horea-ut 35. F.
ERDÉLYI származású francia állampolgár május 1-ig elfogad komoly üzleti megbízásokat. Cim a kiadóban. 3359

Transmisszió tengely
5.70 méter hosszú, háromcsapágós eladó.
Cim a kiadóban.

Kolozsvár—Mécs—Sármács-72
autóbusz indul délután 4 órakor a posta háta mögött lévő autóbuszállomásról.